

ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΚΗ/28, εδάφιο 19

Γνήσιο ή νόθο; Ποια είναι η αλήθεια;

Αρχαιολογικές Μαρτυρίες - Αποδείξεις

ΜΕ ΤΟΝ ΑΛΚΙΒΙΑΔΗ ΤΖΕΛΕΠΗ

❖ Όταν ο Ιησούς Χριστός με τους μαθητές Του βρισκόταν στο όρος Ελαιών, λίγο πριν αναληφθεί για τον ουρανό, τους είπε να πάνε σε όλο τον κόσμο και να κηρύξουν το ευαγγέλιό Του «...*βαπτίζοντες αυτούς εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του αγίου Πνεύματος*» (Ματθαίος ΚΗ:19). Αργότερα, μετά την Πεντηκοστή, βλέπουμε ότι οι μαθητές, αλλά γενικά και η πρώτη αποστολική εκκλησία, δεν εφάρμοσαν ούτε μια φορά «**κατά γράμμα**» την εντολή του Ιησού, καθόσον σε όλες τις περιπτώσεις βάπτιζαν πάντοτε στο «*όνομα του Κυρίου ΙΗΣΟΥ*», όπως πολύ καθαρά βλέπουμε μέσα στο βιβλίο των Πράξεων Αποστόλων (βλ. Πράξεις Β:38, Η:16, Ι':48, ΙΘ:5, κλπ). Φαίνεται να υπάρχει **αντίφαση**. Φυσικά, ούτε αντίφαση υπάρχει, ούτε οι μαθητές απείθησαν στα λόγια του Ιησού που αναφέρονται στο Ματθαίος ΚΗ:19. Ο Λόγος του Θεού ποτέ δεν αντιφάσκει, απλά υπάρχει **κρυμμένη αποκάλυψη** μέσα στο εδάφιο αυτό.

Επειδή η φράση «...*βαπτίζοντες αυτούς εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του αγίου Πνεύματος*» αναφέρεται μία και μοναδική φορά μέσα στη Βίβλο και επειδή οι απόστολοι ουδέποτε τη χρησιμοποίησαν «κατά γράμμα», στη συνοπτική αυτή μελέτη μας δεν θα ασχοληθούμε με την πνευματική ερμηνεία των λόγων του Ιησού, ούτε και με την αναγκαιότητα του βαπτίσματος του πιστού στο νερό. Επ' αυτού, υπάρχουν σχετικές μελέτες και άρθρα που μπορεί να ανατρέξει ο ενδιαφερόμενος για περισσότερες λεπτομέρειες.

Εδώ θα ασχοληθούμε περισσότερο με την **ιστορική αυθεντικότητα** του επίμαχου εδαφίου Ματθαίος ΚΗ:19 και θα εξετάσουμε εάν υπάρχουν ισχυρές **ΓΡΑΠΤΕΣ ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ** ότι το εν λόγω εδάφιο είναι αυθεντικό και όχι νόθο. Οι μέχρι τώρα υπάρχουσες **ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΕΣ** και **ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ** αποδείξεις συγκλίνουν στο γεγονός ότι το εδάφιο Ματθαίος ΚΗ:19 είναι νόθο και όχι αυθεντικό και ως

αξιόπιστες από τους ερευνητές θεωρούνται οι ακόλουθες:

• **ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ Ν.ΒΑΜΒΑ:** «Πορευθέντες λοιπόν, μαθητεύσατε πάντα τα έθνη, *βαπτίζοντες αυτούς εις το όνομα του Πατρός, και του Υιού, και του αγίου Πνεύματος*, διδάσκοντες αυτούς να φυλάττωσι πάντα όσα παρήγγειλα εις εσάς...»

• **ΑΡΧΑΙΟ ΚΕΙΜΕΝΟ, προ 4ου μ.Χ. αιώνα (;)** «Πορευθέντες ουν, μαθητεύσατε πάντα τα έθνη, *βαπτίζοντες αυτούς εν τω ονοματί Μου*, διδάσκοντες αυτούς τηρείν όσα ενετειλάμην υμίν....»

❖ Ισχυρές αρχαιολογικές μαρτυρίες για την αυθεντικότητα του εδαφίου Ματθαίος ΚΗ:19, δεν υπάρχουν, γιατί στα αρχαιότερα χειρόγραφα, **πριν τον 4ο μ.Χ. αιώνα**, σχεδόν ολόκληρο το κεφάλαιο ΚΗ του Ματθαίου **ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΔΙΑΣΩΘΕΙ**. Τις γραπτές αποδείξεις που έχουμε για το θέμα αυτό είναι οι ακόλουθες:

1. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ

Ο Ευσέβιος, που έζησε το 264-340 μ.Χ., που διεύθυνε την περίφημη βιβλιοθήκη του Παμφίλου στην Αντιόχεια και που θεωρείται ο μεγαλύτερος εκκλησιαστικός συγγραφέας με αντικειμενικότητα στα γραπτά του, είχε μελετήσει τα αρχαιότερα χειρόγραφα των τριών πρώτων μ.Χ. αιώνων, γι' αυτό από ιστορική άποψη η μαρτυρία του έχει ακόμα μεγαλύτερη αξιοπιστία από τα υπάρχοντα σήμερα μεταγενέστερα χειρόγραφα της Καινής Διαθήκης. Σε όσες περιπτώσεις χρησιμοποιείται σήμερα η φράση «*βαπτίζοντες αυτούς εις το όνομα του Πατρός, και του Υιού, και του αγίου Πνεύματος*» ο Ευσέβιος χρησιμοποιεί πάντοτε τη φράση «*βαπτίζοντες αυτούς ΕΝ ΤΩ ΟΝΟΜΑΤΙ ΜΟΥ*».

(α) **Στην «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ» του γράφει:**

«...*επί δε του τη κηρύγματος διδασκαλία την εις σύμπαντα τα έθνη στειλαμένων πορείαν συν δυνάμει Χριστού, φήσαντος αυτοίς ΠΟΡΕΥΘΕΝΤΕΣ ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ ΕΝ ΤΩ ΟΝΟΜΑΤΙ ΜΟΥ.....*» (Libr. ΙΙΙ. CAP 5, σελ.77).

(β) **Στο βιβλίο του «ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΗ» γράφει:**

«...*ενί δε ρήματι και μια φωνή φήσας προς τους εαυτού μαθητάς*

ΠΟΡΕΥΘΕΝΤΕΣ ΜΑΘΗΤΕΥΣΑΤΕ ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ ΕΝ ΤΩ ΟΝΟΜΑΤΙ ΜΟΥ, ΔΙΑΔΕΚΟΝΤΕΣ ΑΥΤΟΥΣ ΤΗΡΕΙΝ ΠΑΝΤΑ ΟΣΑ ΕΝΕΤΕΙΛΑΜΗΝ ΥΜΙΝ, έργον ἐπήγε τῷ λόγῳ αὐτίκατε ἐμαθητεύετο ἐν ὀλίγῳ παν ἔθνος Ἑλλήνων ομοῦ καὶ βαρβάρων....» (III/6/131-132).

2. ΚΡΙΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ E.NESTLE - 1936

Στην έκδοση του κριτικού κειμένου της Καινής Διαθήκης «NOVUM TESTAMENTUM GRAECE» της Στουτγκάρδης (έκδοση BIBEL-LANSTALT, 1936) και στη σελίδα 83 αναφέρεται στις υποσημειώσεις του κεφαλαίου ΚΗ/28 του Ματθαίου ότι ο κυριότερος ιστορικός του Χριστιανισμού Ευσέβιος, αντί της επίμαχης φράσης, αναφέρει πάντοτε «εν τῷ ὀνόματί Μου».

3. ΒΙΒΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΤΗΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

Η «Βιβλική Σχολή της Ιερουσαλήμ» που ανήκει στην Καθολική Εκκλησία, σε σοβαρή μελέτη της, καταλήγει στο παρακάτω συμπέρασμα. Το κείμενο παρατίθεται αυτούσιο, χωρίς όμως να υπάρχουν τα έντονα γράμματα και οι υπογραμμίσεις:

«19. Βαπτίζοντες αυτούς εις το ὄνομα του Πατρός, και του Υιού, και του αγίου Πνεύματος, σε πολλές περικοπές που αναφέρονται στο εδάφιο αυτό, ο Ευσέβιος Καισαρείας αντικαθιστά τη φράση αυτή με τις λέξεις «εν τῷ ὀνόματί Μου». Αλλά η απομονωμένη αυτή μαρτυρία δύσκολα μπορεί να αντιμετωπίσει τις ομώνυμες μαρτυρίες των χειρογράφων, των μεταφράσεων και των Πατέρων. (α) Δεν είναι απίθανο η διατύπωση αυτή να απηχεί στην ακρίβειά της τη λειτουργική χρήση ΠΟΥ ΚΑΘΙΕΡΩΘΗΚΕ ΑΡΓΟΤΕΡΑ στην πρωτόγονη κοινότητα. Γνωρίζουμε εξ άλλου ότι οι Πράξεις των Αποστόλων ομιλούν (πάντοτε) για βάπτισμα «εις τον ὄνομα του ΙΗΣΟΥ». Οτιδήποτε και αν συμβαίνει με τις δυνατές αυτές παραλλαγές, η βαθειά πραγματικότητα παραμένει η ίδια....» (LA SAINT BIBLE TRADUITE EN FRANCAIS SOUS LA DIRECTION DE L' ECOLE BIBLIQUE DE JERUSALEM. LES EDITIONS DU CERF. 29 Μπούλεβαρντ Λατούρ-Μομπούργκ, Παρίσι 1960) .

4. THE JERUSALEM BIBLE

Η Αγγλική έκδοση της Αγίας Γραφής «The Jerusalem Bible»,

την μέχρι πρότινος διέθετε και η Ελληνική Βιβλική Εταιρεία, στο Ματθαίος ΚΗ:19 κάνει το εξής σχόλιο:

«28a. THIS FORMULA IS PEPHAPS A REFLECTION OF THE LITURGICAL USAGE OF THE WRITER'S OWN TIME, δηλαδή «ο τύπος αυτός πιθανόν είναι μια αντανάκλαση της λειτουργικής χρήσης την εποχή που ζούσε ο (αντι)γραφάας». Το μικρό και απλό αυτό σχόλιο μας αφήνει να «εννοήσουμε» την ΠΑΡΑΠΟΙΗΣΗ της εντολής του Κυρίου Ιησού, αλλά και τον χρόνο περίπου της αλλαγής αυτής.

5. Η ΚΑΘΑΡΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

Η φράση που υπάρχει στο Ματθαίο ΚΗ:19 «βαπτίζοντες αυτούς εις το ὄνομα του Πατρός, και του Υιού, και του αγίου Πνεύματος» προβληματίζει τους μελετητές και ερευνητές της Βιβλικής Αρχαιολογίας, γιατί ΔΕΝ ΕΡΧΕΤΑΙ ΣΕ ΣΥΜΦΩΝΙΑ με τα άλλα εδάφια της Καινής Διαθήκης που αναφέρονται στο ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΣΤΟ ΝΕΡΟ και στο συμβολισμό του, γιατί όλα αναφέρουν ότι το βάπτισμα γίνεται ΠΑΝΤΟΤΕ «εις το ὄνομα του Κυρίου ΙΗΣΟΥ» (βλέπε: Πράξεις Β:38, Η:16, Ι':48, ΙΘ:5 /Ρωμαίους ζ':3 /Α' Κορινθίους Α:11.13 /κλπ.), γιατί το βάπτισμα του πιστού στο νερό απεικονίζει τη σωτηρία μας, είναι ο **συμβολικός τύπος του θανάτου του πιστού**. Ο Λόγος του Θεού λέγει ότι «ο μισθός της αμαρτίας είναι θάνατος» (Ρωμαίους ζ':23), ενώπιον του Θεού έπρεπε να πεθάνουμε, αλλά ο Ιησούς μας αντικατέστησε στο σταυρό, πήρε Αυτός τη δική μου και τη δική σου θέση, γι' αυτό βαπτιζόμαστε στο ὄνομά Του, **δεν πέθανε** ο Πατέρας ή το άγιο Πνεύμα του Πατέρα, για να βαπτιστούμε στο ὄνομά Του (εάν βέβαια είχαν διαφορετικό ὄνομα από τον Υιό).

Εκτός από το βάπτισμα στο νερό, η επίμαχη φράση στο Ματθαίος ΚΗ:19, δεν συμφωνεί και με άλλες ενέργειες του πιστού, όπως είναι η σωτηρία, το βάπτισμα με το άγιο Πνεύμα του Θεού, η ομολογία, η θεραπεία, η εκβολή των δαιμονίων, κλπ. που πάντα ενεργούνται στο ὄνομα του Ιησού: «Και παν ὅτι ἀν πράττητε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, ΠΑΝΤΑ ἐν τῷ ὀνόματι του Κυρίου Ιησού πράττετε, εὐχαριστοῦντες δι' αὐτοῦ τον Θεόν και Πατέρα» (Κολοσσαείς Γ:17). Το ὄνομα που τρέμουν οι δυνάμεις της κόλασης και που υπακούουν σε αυτό είναι το ὄνομα ΤΟ ΥΠΕΡ ΠΑΝ ΟΝΟΜΑ, είναι το ὄνομα του Ιη-

σού, το οποίο κληρονόμησε από τον Πατέρα και στο οποίο ΟΛΟΙ θα γονατίσουν: «*Διὰ τούτο και ο Θεός υπερύψωσεν Αυτόν και εχάρισεν εις Αυτόν όνομα ΤΟ ΥΠΕΡ ΠΑΝ ΟΝΟΜΑ, διά να κλίνη εις το όνομα του Ιησού παν γόνυ επουρανίων και επιγείων και καταχθονίων, και πάσα γλώσσα να ομολογήση ότι ο Ιησούς Χριστός είναι Κύριος εις δόξαν Θεού Πατρός*» (Φιλιππησίους Β:9-11). Το όνομα του Ιησού είναι το ΜΟΝΟ όνομα που δόθηκε από τον ουρανό: «*Και δεν υπάρχει δι' ουδενός άλλου η σωτηρία· διότι ούτε όνομα άλλο είναι υπό τον ουρανόν δεδομένον μεταξύ των ανθρώπων, διά του οποίου πρέπει να σωθώμεν*» (Πράξεις Δ:12 /Επίσης: Ματθαίος Ι':22-23, Λουκάς Ι':17, ΚΔ:45-47, Πράξεις Γ:6, Δ:18, Θ:27, ΙΕ:26, ΚΑ:13, Α' Ιωάννου Ε:13, Ιωάννης ΙΔ:13-14, ΙΕ:16, Ις':23, κλπ).

Μέσα στη Γραφή δεν υπάρχει η φράση απευθείας «εις το όνομα του Πατρός», αλλά «*Εγώ ήλθον εν τω ονόματι του Πατρός μου*», ή «*τα έργα τα οποία κάμνω εν τω ονόματι του Πατρός*» (βλ. Ιωάννης Ε:43, Ι':25), που δείχνει τον Ιησού, ως την ορατή φανέρωση του Πατέρα και σαν κληρονόμο του Πατέρα, που μέσα στην κληρονομιά είναι και το όνομα του Πατέρα, το οποίο στα Ελληνικά είναι «Ιησούς» (Εβραϊκά μεταφράζεται «Γιαχβε Οσήα»). Αφού ο Πατέρας και ο Υιός έχουν το ίδιο όνομα, το Πνεύμα του Θεού Πατέρα έχει το ίδιο όνομα και μάλιστα γίνεται και μία σαφή αναφορά στις Πράξεις Ις':7, όπου στο αρχαίο θεόπνευστο κείμενο γράφει: «*Ελθόντες δε κατά την Μωσείαν επείραζον εις την Βιθυνίαν πορευθήναι, και ουκ είασεν αυτούς το Πνεύμα Ιησού*». Στο προηγούμενο εδ.6 γράφει «*κωλυθέντες υπό του αγίου Πνεύματος λαλήσαι τον λόγον*». Εδώ δεν έχουμε 2 Πνεύματα (άγιο Πνεύμα και Πνεύμα Ιησού), είναι το ίδιο Πνεύμα, το Πνεύμα του Κυρίου των δυνάμεων, το οποίο εμπόδισε τους αποστόλους και στις 2 περιπτώσεις και το όνομα του Πνεύματος είναι ΙΗΣΟΥΣ, αφού στα Ελληνικά αυτό είναι το όνομα του Πατέρα (Γιάχβε Οσήα = Ιησούς).

Ούτε επίσης στην Καινή Διαθήκη υπάρχει, έστω και μία φορά, η φράση «εις το όνομα του αγίου Πνεύματος», γιατί ο Θεός είναι ΑΓΙΟΣ και είναι ΠΝΕΥΜΑ (Ιωάννης Δ:24), άρα και το Πνεύμα Του είναι άγιο, γι' αυτό πουθενά μέσα στην Καινή Διαθήκη δεν βλέπουμε τους πιστούς να προσεύχονται στο «άγιο Πνεύμα», λέγοντας για παράδειγμα «άγιο Πνεύμα Σε ευχαριστούμε ....άγιο Πνεύμα Σε καλοσωρίζουμε ....άγιο Πνεύμα Σε δοξάζουμε, κλπ». Ο Θεός

ΕΧΕΙ όνομα και με το όνομά Του, τον επικαλούμαστε. Για παράδειγμα, όταν βλέπουμε κάποιον γνωστό μας στο δρόμο, δεν του φωνάζουμε «άνθρωπε τι κάνεις;», αλλά του μιλάμε με το όνομά του «Αλκιβιάδη, τι κάνεις;».

Θα πει κάποιος εύλογα ότι το Ματθαίος ΚΗ:19, όπως είναι διατυπωμένο αναφέρει «εις το όνομα», σε ενικό αριθμό και δεν γράφει στον πληθυντικό «εις τα ονόματα» του Πατέρα, του Υιού και του αγίου Πνεύματος, γιατί τότε θα έπρεπε να είχαμε 3 ονόματα. Θα βρούμε λοιπόν ποιο είναι το ΕΝΑ όνομα, που ανήκει και στον Πατέρα και στον Υιό και στο άγιο Πνεύμα και σε αυτό το όνομα θα βαπτιζόμαστε και σε αυτό το όνομα θα ενεργούμε τα πάντα, ΘΑ ΕΦΑΡΜΟΖΟΥΜΕ δηλαδή το περιεχόμενο της εντολής και όχι την κατά γράμμα επανάληψη της φράσης στο Ματθαίος ΚΗ:19, όπως γίνεται συνήθως και έχει γίνει πλέον καθεστώς.

Σωστή η παραπάνω παρατήρηση και όλοι γνωρίζουμε ότι το ΕΝΑ όνομα, το οποίο δόθηκε από τον ουρανό και το οποίο ανήκει στον ΠΑΤΕΡΑ (ο οποίος είναι ΠΝΕΥΜΑ) και το κληρονόμησε ο ΥΙΟΣ, είναι "Ιησούς" και όλοι γνωρίζουμε ότι αυτό εφαρμόζε η πρώτη αποστολική εκκλησία, αλλά σήμερα οι υπεύθυνοι των διαφόρων τοπικών εκκλησιών και ομολογιών ή δογματικών αποχρώσεων, το μόνο που κάνουν είναι να επαναλαμβάνουν στερεότυπα τη φράση «...εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του αγίου Πνεύματος» και έτσι να μην γίνεται το βάπτισμα εις το όνομα (το ΕΝΑ όνομα, το οποίο είναι ΙΗΣΟΥΣ), αλλά να γίνεται το βάπτισμα στους τίτλους, γιατί «Πατήρ, Υιός, άγιο Πνεύμα» δεν είναι ονόματα, αλλά τίτλοι. Στην προς Ρωμαίους επιστολή, κεφ.6, αναφέρονται με πλήρη λεπτομέρεια όλοι οι συμβολισμοί του βαπτίσματος στο όνομα του Ιησού, όπου συσταυρωνόμαστε με τον Χριστό, συναποθνήσκουμε με τον Χριστό, συνταφόμαστε με τον Χριστό (βάπτισμα), συνανασταινόμαστε με τον Χριστό, κλπ. Περισσότερες λεπτομέρειες θα βρείτε στο βιβλίο των εκδόσεών μας «ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΙΗΣΟΥ» (κωδικός 10).